

prof. Ing. Štefan H i t t m á r , PhD. DBA
Fakulta riadenia a informatiky, Žilinská univerzita
ul. Univerzitná 8215/1 010 26 Ž I L I N A
tel.: ++ 421 41 513 4457, stefan.hittmar@fri.uniza.sk

Oponentský posudok na doktorskú dizertačnú prácu

Doktorand	Ing. Iveta O b o r i l o v á
Školiteľ	prof. Ing. Vlastimil M e l i c h a r , CSc.
Téma:	Řízení rizik v dopravních podnicích v návaznosti na Dopravní politiku ČR
Študijný program	P3710 Technika a technologie v dopravě a spojích
Študijný odbor	3708V024 Technologie a management v dopravě a telekomunikacích
Školiace pracovisko	Katedra dopravního managementu, marketingu a logistiky Dopravní fakulta Jana Pernera Univerzita Pardubice

Posudok je vypracovaný na základe menovania oponentom p. prodekanom doc. Ing. Jaroslavom Matuškom, Ph.D. zo dňa 8. 2. 2021.

Práca sa zaoberá problematikou kľúčových problémov riadenia podniku v podnikateľskom prostredí – konkrétne: riadením rizik v dopravných podnikoch vo väzbe na dopravnú politiku ČR. Ide o špecifickú tému 'dopravného' manažmentu pri identifikovaní a ovplyvňovaní rizikových faktorov pri fungovaní podnikov pôsobiacich v cestnej nákladnej doprave. .

Hodnotenie dizertačnej práce

1. Aktuálnosť riešenej témy

Všeobecne téma dobre zapadá do rámca dôležitých problémov, súvisiacich s vybranými otázkami fungovania podnikateľských subjektov v súčasných náročných konkurenčných podmienkach. Samotná téma je zaujímavá a je vhodná na určité odborné rozpracovávanie.

Zvolená téma je v zásade aktuálna. Vhodnosť jej riešenia v doktorandskom štúdiu (formou dizertačnej práce) bola potvrdená školiacim pracoviskom – nemožno mať principiálne výhrady, treba ju prijať.

2. Cieľom dizertačnej práce (podľa textu práce na strane 58 a v anotácii) bolo: „... návrh modelu pro vymezení a hodnocení rizikových faktorů v podnicích zabývajících se silniční nákladní dopravou v návaznosti na Dopravní politiku ČR“. *Pozn.: Tento cieľ je nesprávne uvedený aj ako 'problém' v texte Úvodu práce na str. 16.*

Doktorandka tento cieľ ďalej konkretizuje do tzv. čiastkových cieľov. Tieto ciele v skutočnosti sú však postupové (obsahové) kroky riešenia.

Takto formulovaný cieľ je dostatočný pre riešenie dizertačnej práce. Jasne uvádza obsah a postup prác i cieľový stav celého doktorandského štúdia.

Doktorandka splnila uvedený cieľ v niekoľkých častiach práce, a to v kap. 4, kap. 5 a predovšetkým v kap. 6.

3. Vstupná analýza: Doktorandka v rámci štúdia a analýzy teoretických východísk analyzovala a posúdila pomerne podrobne dostatočný záber literatúry. Predstavila odbornú rešerš niekoľkých podstatných definícií, riešení a modelov, zaoberajúcich sa zvolenou problematikou. V 2. kapitole stručne uviedla teoretické východiska práce - jednotlivé pojmy a charakteristiky ako dôležité pre pochopenie a vymedzenie skúmanej problematiky. Ďalej posúdila súčasný stav problematiky v odbornej literatúre a v závere kapitoly zhodnotila teoretické poznatky a praktické riešenia.

Analýza vybranej literatúry a súčasného stavu problematiky bola v zásade správna. Zistené poznatky doktorandka využila ako základ pre tvorbu nového riešenia.

4. Metodika a metodológia dizertačnej práce: Dizertačná práca mala za úlohu na základe popisu a zhodnotenia súčasného stavu navrhnúť nový model pro riešenie rizikovej situácie. Tomuto doktorandka aj prispôsobila svoj výskum: metodický aparát (kap.3) i postup jeho vykonávania. Schéma logického konceptuálneho postupu riešenia problému a teda aj spracovania dizertačnej práce je veľmi výstižne prezentovaná na obr. 1 na str. 61.

Použité metódy sú v práci uvedené v kap. 3. Ide tu o pomerne jednoduchý popis univerzálnych metód (3.1) i empirických metód (3.2). Všeobecne každá dizertačná práca vyžaduje použitie 'vyššieho' metodického a metodologického aparátu spracovania dát a následné návrhy riešenia. Vzhľadom na stanovený cieľ tejto práce by malo ísť o metódy a techniky vhodné najmä pre modelovanie, príp. aj rozhodovanie.

Metodika riešenia dizertačnej práce v analytickej, hodnotiacej i návrhovej časti bola zvolená s ohľadom na vopred stanovený cieľ práce. Doktorandka zvolila pomerne jednoduchšie analytické a štatistické nástroje svojej činnosti..

5. Výsledky práce doktorandky: Na základe zistení a výsledkov vstupnej analýzy doktorandka v kap. 4 práce prezentovala pomerne rozsiahlu analýzu a identifikáciu rizikových faktorov a výber metód pre ich vyhľadávanie a hodnotenie v praktických podmienkach dopravných podnikov. Ide o dostatočne rozsiahlu i podrobne rozpracovanú problematiku, ktorú možno považovať za významný prejav tvorivej práce doktorandky. V kapitole 5. doktorandka uviedla obsah, postup a výsledky overovania rizikových faktorov a vybraných metód. Teoretické poznatky z predchádzajúcich kapitol doplnila o praktické skúsenosti manažérov, ktorí pracujú na významných pracovných pozíciách v rôznych českých dopravných podnikoch. Pre dôkladnejšie poznanie vybraných analyzovaných javov doktorandka použila metodológiu kvalitatívneho výskumu. Aplikovala tzv. fenomenologický prístup, a to z dôvodu zachytenia aj dôležitých ľudských skúseností. Za základnú metódu zberu dát zvolila techniku dopytovania a techniku pološtruktúrovaného rozhovoru.

V nadväznosti na tieto dve nosné kapitoly doktorandka pristúpila v 6. kapitole k tvorbe modelu pre vymedzenie rizikových faktorov v dopravných podnikoch. Za významné treba považovať grafické spracovanie návrhu modelu na obr. 9 na str. 174.

Vlastná práca doktorandky spočíva v pomerne dostatočnej identifikácii a zhodnocovaní rizikových faktorov. Podstatným výstupom práce doktorandky je tvorba vhodného modelu.

<p>6. Význam práce pre prax alebo pre rozvoj vedy: Pre využitie výsledkov <i>pre prax</i> doktorandka uvádza navrhnutý model, s možnosťou aplikácie i pre podniky poskytujúce iné dopravné služby. Výsledky dizertačnej práce sú významné aj <i>vo vedeckej oblasti</i>, a to hlavne vytvorením spomínaného modelu, ktorý môže slúžiť ako východisko pre ďalší rozvoj riešenej problematiky.</p>
<p><i>Uvedenie možného využitia riešenia v podmienkach praxe je v zásade správne. Návrhy opatrení pre rozvoj modelu doktorandka vedecky nerozvíja – môžu však byť námetmi pre ďalšie pokračovanie výskumu.</i></p>
<p>7. Formálna úprava dizertačnej práce a jej jazyková úroveň: Dokument dizertačnej práce predstavuje 194 strán hlavného textu, vrátane abstraktu, povinných zoznamov a bibliografie. Práca je ďalej doplnená ďalšími 7 prílohami. Práca je vypracovaná na dostatočnej formálnej úrovni. Obsahuje veľké množstvo správnych citácií a rozsiahly zoznam použitej literatúry. Doktorandka v práci však v nejednotnej forme použila grafické techniky excelovského zobrazovania (tabuľky, grafy a modely).</p>
<p><i>Text práce je na dostatočnej gramatickej i technicko-štylistickej úrovni.</i></p>
<p>8. Publikáčna činnosť doktorandky: Doktorandka (<i>podľa zoznamu na strane 195 v dizertačnej práci</i>) prezentuje celkom 15 pôvodných autorských publikácií.</p>
<p><i>Tento stav jednak z hľadiska počtu ale hlavne z tematického hľadiska možno považovať za dostatočný, vrátane verzií v angličtine.</i></p>

Poznámka k b. 1 tohto posudku

Podstata riešenia tejto dizertačnej práce je zamerané na vzťah <politika vs. manažment >. Zo strany politiky tu ide prevažne o jednosmerný vplyv, ktorý je navyše značne iracionálny. V politike je veľmi nízka úroveň 'vedeckosti'. Mám predstavu, že takáto problematika má obmedzené vlastnosti na rigorózne a tvorivé riešenie konkrétneho vedeckého i praktického problému – konkrétne formou dizertačnej práce v študovanom odbore/programe. Vhodnosť témy je však schválená procesom riadenia štúdia na fakulte - téma bola odporúčaná na rozvíjanie aj na úrovni doktorandského štúdia.

Pri obhajobe (okrem pripomienok v texte tohto posudku) požadujem vysvetliť:

- na schéme SWOT zvýrazniť rizikové činitele
- čo vyžaduje aplikácia modelu v reálnej podnikovej praxi?
- aké sú možnosti ďalšieho vedeckého rozvíjania problému?

Z h r n u t i e

Na základe vyššie uvedeného posúdenia jednotlivých častí dizertačnej práce môžem konštatovať, že predmetná práca je na dostatočnej úrovni a preukazuje požadované náležitosti na úspešné obhájenie. Doktorandka svojou prácou dostatočne splnila podmienky tvorivej výskumnej činnosti. Preto v zmysle podmienok stanovených príslušnými vyhláškami

o d p o r ú č a m

dizertačnú prácu predložiť k obhajobe v študijnom programe Technika a technológie v doprave a spojích, v študijnom odbore Technológie a management v doprave a telekomunikáciach.

a

po úspešnej obhajobe pred komisiou odporúčam doktorandke udeliť akademický titul "philosophiae doctor", v skratke "Ph.D."

V Žiline, 1. 3. 2021